

Museums Posten

NR. 3/1994

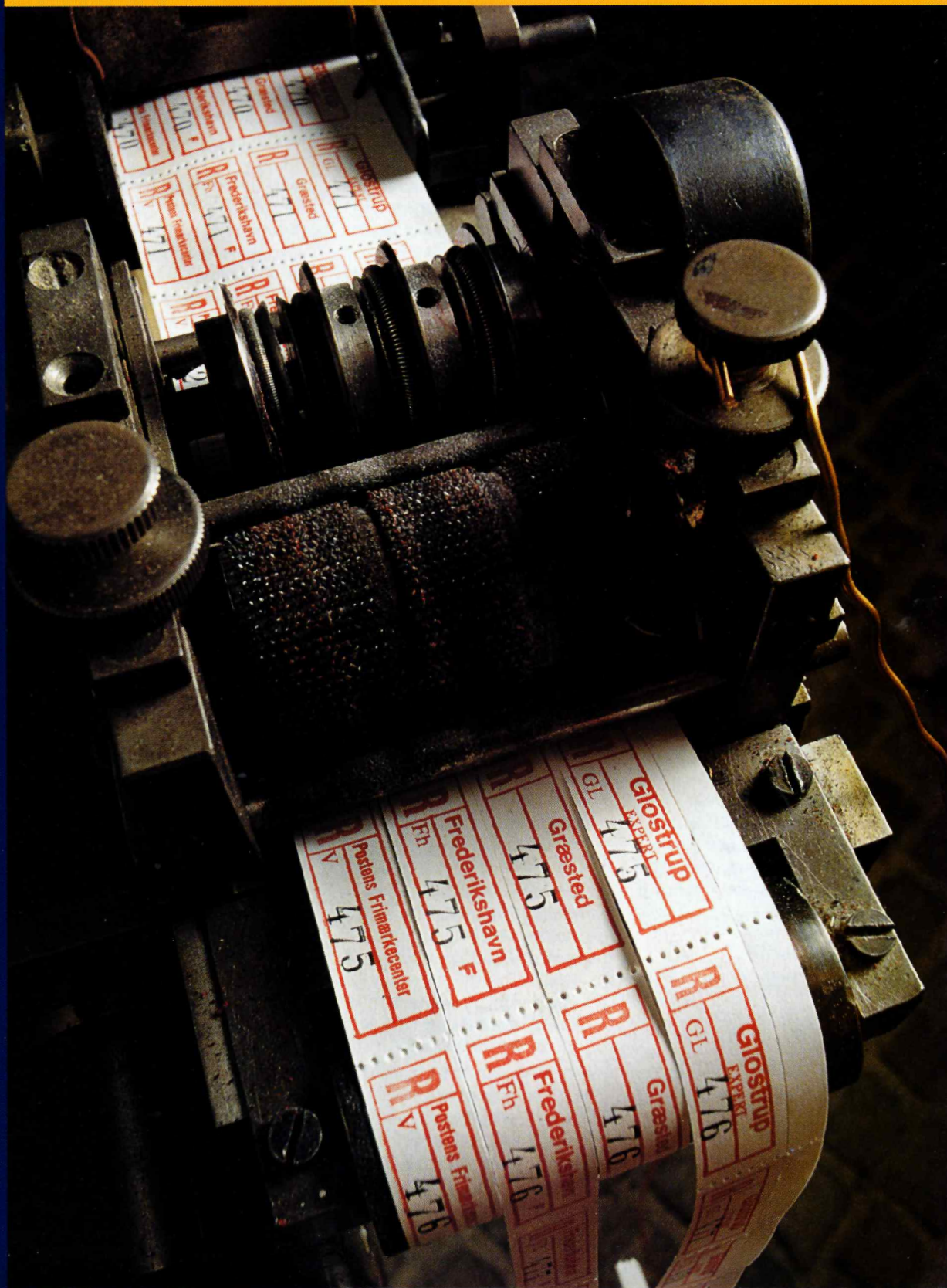
DANSK POST- OG TELEGRAF MUSEUM

Klenodie kom på museum

*Den maskine, der i mere end 60 år har trykt register-numre er nu kommet på museum. Trykningen foregik dag ud og dag ind – det meste af tiden i to-holdsdrift gennem de mange år for at holde posthusene forsynet med register-numre.
Side 4-5*

Dugfriske billeder til aviser

*I 1929 blev billedtelegrafen introduceret i Danmark. Den leverede dugfriske billeder til avisredaktionerne. Samtidig er billedtelegrafen forløberen for den senere succesrige telefax.
Side 6*

Museums Posten

Udgivet af:
Dansk Post- og Telegrafmuseum

I redaktionen:
Christian Kofoed-Enevoldsen
(ansvarshavende)
Erik Jensen
Vagn Jørgensen

Layout og produktion:
Grafikerne

Tryk:
Color Print North

Udgivelse:
Museums Posten udgives ifølge
planen tre gange årligt i gratis
abonnement ved henvendelse til
Post- og Telegrafmuseet.

Næste nummer udkommer i
marts 1995.

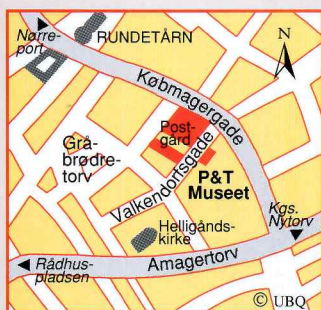
Oplag: 25.000
ISSN 0909-1920

Forsidefoto: Claus Peuckert

Adresse:
Dansk Post- og Telegrafmuseum
Valkendorfsvej 9
1151 København K
Tlf.: 33 32 30 63

Museet er åbent i sommerhalvåret
(maj-oktober) kl. 10-16. Dog er
museet lukket hver mandag.
I vinterhalvåret (november-april)
er der åbent kl. 13-16 tirsdag,
torsdag, lørdag og søndag.
Gratis adgang.

Aktuelt netop nu

Jugoslaviske mærker

Fra 4. oktober - 31. december
1994 udstilles katalogsamlingen
af frimærker fra den tidligere
republik Jugoslavien og fra de lande,
der i sin tid i forening dannede
denne stat.

Jugoslavien opstod efter første
verdenskrigs afslutning i 1918 ved
en forening af landene Serbien, Monte-
negro, Bosnien-Herzegovina, Kroatien,
Slovenien og Dalmatien samt nogle mindre
områder i Østrig og Ungarn.

I den første tid - indtil 1921 - var
Jugoslavien postalt delt i tre områder:
Bosnien, Kroatien og Slovenien. Fra 1921
udsendtes frimærker gældende for Det
forenede Jugoslavien, som dengang var et
kongerige. Under anden verdenskrig udgav
Kroatien, Montenegro og Serbien igen
 egne frimærker. Republikken indførtes
efter krigens afslutning.

Museet viser frimærkerne fra såvel
Det forenede Jugoslavien (op til 1992) som
fra de nævnte lande og områder (før 1921
samt 1941-1944). Vi er endnu ikke i stand
til at vise de nyere udgaver fra de nu
påny selvstændige lande, der indenfor de
sidste to år er opstået i kølvandet på den
ulykkelige borgerkrig i Jugoslavien.

Vises fortsat

Finlands og Ålandsøernes frimærker
(omtalt i Museums Posten nr. 2) vises
fortsat i perioden indtil udgangen af
1994.

Landsbykirker og Richard Mortensen

Af danske frimærker præsenteres
resten af året udkast, tegninger og
prøvetryk til serien med landsbykirker,
der blev udgivet for 50 år siden.

Kirkerne er fra hhv. Ejby ved Køge,
Østerlars på Bornholm og Hvidbjerg i Thy.

Også et 25 års jubilæum markeres.
I 1969 udkom et frimærke med et non-figurativt
motiv af Richard Mortensen. Mærket var
udset til at skulle være Danmarks første
trefarvede frimærke, men fordi teknikken
med flerfarvede frimærker var ny, løb
man ind i praktiske problemer med tryk-
ningen og blev „overhalet indenom“ af et
frimærke med motiv af Dannebrog i an-
ledning af flagets 750 års jubilæum. På de
bevarede tre ark af det kasserede oplag af
det non-figurative frimærke kan man tydeligt
se, hvorfor mærket ikke blev udsendt i
denne udførelse.

Klassiske danske mærker

Fra 4. oktober 1994-30. marts 1995
udstiller museet en specialsamling af
klassiske danske frimærker.

G. A. Hagemann (1877-1971) var
hofjægermester, cand. polyt., godsejer og
filatelist med speciale i klassiske danske
frimærker, som han i årene op til 1951
behandledes i en mængde bøger og artik-
ler på dansk, engelsk og

tysk. Hagemann var således blandt de
første, som seriøst behandlede de såkaldte
tofarvede frimærker, der udkom i årene
1871-1905.

I sidste halvdel af 1950'erne overdrog
G. A. Hagemann sine specialsamlinger til
P&T-museet. De er i tidens løb blevet
udstillet ved mange lejligheder, ligesom
der stadig foretages sammenlignende
studier i samlingerne. Og selv om nyere
tidens studier har påvist en del fejl i hans
trykbestemmelser, har museet undladt at
foretage ombearbejdning af dem, netop
fordi Hagemanns samlinger var banebry-
dende for vor viden i dag.

Den mindste af G. A. Hagemanns
frimærkesamlinger er på kun 36 albumblade
og omfatter Danmarks tofarvede frimærker
med værdiangivelse i „skilling“ fra årene
1871-1874. Men hvilken samling - side
efter side med farvestrålende frimærker;
såvel løse mærker som på breve. At netop
de tofarvede frimærker af mange samlere
betegnes som Danmarks flotteste serie er
helt forståeligt.

Mere "Aktuelt netop nu" på side 7

Da post-færgerne sejlede

I århundreder var færgeforbindelserne i Danmark behæftet med usikkerhed. Vind og vejr spillede ind, og færgeomændene så oftere på økonomien frem for regulariteten i driften. I takt med stadig større krav om regelmæssighed overtog Postvæsenet derfor mange af ruterne.

For de fleste mennesker i dag er færger og færgefart mellem landsdelene forbundet med DSB eller et af de store private rederier. Sådan har det ikke altid været. I århundreder var Postvæsenet det største rederi, hvis færger bandt ø-riget sammen med post- og persontransport, både på store og små overfartssteder.

Det var først i 1883, da jernbanedriften medførte, at togvogne skulle transporte-

res over sund og bælt, at DSB begyndte at overtage dele af færgefarten. Og indtil 1977 stod Postvæsenet stadig for færgedrift herhjemme – nemlig på ruten mellem Esbjerg og Fanø.

Oftentimes blev Postvæsenet inddraget i færgesikkerheden mod sin vilje. Som regel skete det af nød, fordi de eksisterende færger var for usikre samarbejdspartnere.

Postvæsenet blev i princippet inddraget i færgesjæls allerede med Christian

IV's oprettelse af Postvæsenet ved „Forordning af Postbudde“ af 24. december 1624. Dengang var færgefarten ikke i kongeligt regi, og kongen bød derfor færgeomændene – enkeltpersoner eller færgelaug – at de uophørligt befordrede posten både sommer og vinter. Det voldte tit bøv. F.eks. ved Storebælt, hvor det var en dårlig forretning, når eneste passager var postbudet til Hamborg. Færgefolkene forsøgte da også at knibe udenom, selvom de havde truslen hængende over sig om at blive lagt i jern på Bremerholm.

Forskellige tiltag blev gjort for at løse problemerne på Bæltet. I 1711 overtog staten Postvæsenet, mens færgeoverfarten fortsat ved kontrakt blev varetaget af transportforvaltere.

Turen over Storebælt var fastsat til fem timer under almindelige vejrforhold, men af en iredesættelse fra 1758 til overfartsforvalterne fremgår det, at turen nu tog 6-18 timer. Årsagen var ringe løn og dermed dårlige besætninger.

I 1793 indsatte Postvæsenet derfor postjagten „Mercurius“ og i 1794 postjagten „Ørnen“ på ruten. I 1828 blev Postvæsenets første dampskib, der også havde navnet „Mercurius“ indsat på Storebælt. Det klarede turen på én time og tre kvarter, og kom også frem i vindstille. „Mercurius“ var en hjuldamper, ligesom dens mange fæller sidenhen indtil 1867, hvor Postvæsenet anskaffede sin første skruedrevne færge.

Eksemplet med Storebælt er på mange måder karakteristisk for, hvordan Postvæsenet i forrige århundrede gik ind den egentlige dampfærgedrift for at skabe driftsikre ruter med pålidelige afgangstider.

På mange mindre færgesteder gik det ligesådan. De

Strabadser i forbindelse med en overfart på ruten Esbjerg-Fanø. Passagererne køres om bord pga. stormflod. Billedet er antageligt fra 1927.

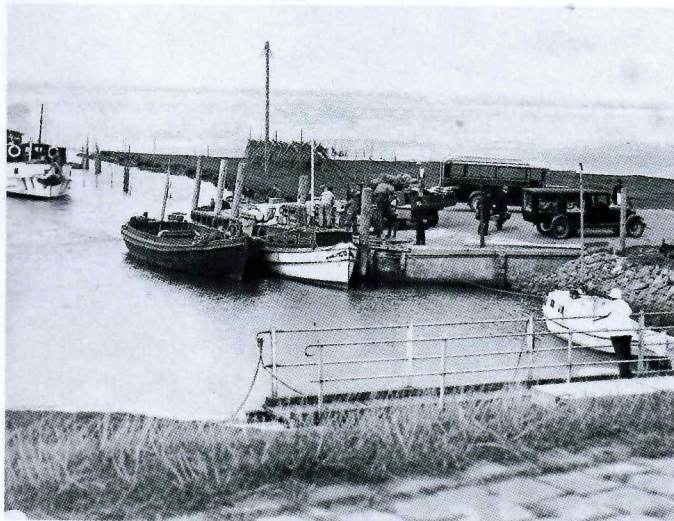
Detalje fra modellen af H/S „Sophus Danneskjold Samsøe“ (B&W 1876 – 200 HK). Modellen af skibet er udstillet på Post- og Telegrafmuseet. Skibet var det sidste postdampskib, Postvæsenet lod bygge til Storebæltsoverfarten. I 1883 overgik skibet til DSB.

private færger kunne være store rofærger eller mindre sejlskibe. I takt med, at Postvæsenet overtog driften, blev de oprindelige færger skiftet ud med mere moderne damp- eller motordrevne fartøjer.

Efterhånden som udbygningen af vejnettet skred frem med opførelsen af broer i dette århundrede, forsvandt behovet for mange af de små færgeruter. Men indtil da, var de en vital del af infrastrukturen og bandt ofte under primitive forhold landsdelene sammen. Lad gå om sommeren i magsvejr. Sejlskibet om vinteren var forbundet med helt andre strabadser og ofte med livet som indsats, hvilket er en historie for sig.

Kilder: Nordisk Filatelistisk Tidsskrift, november 1982. Bogen om post og tele, Politikens Forlag 1974.

Mange af Postvæsenets færgeruter var småruter. På billedet ses færgelejet ved Ballum Sluse september 1938. Ved kaj er det fra venstre M/B „Sønderjylland“ (kreaturpram bygget 1936) og M/B „Rømø“ (bygget i 1925).

Klenodie på museum

I 60 år har denne Pautze-trykmaskine, som nu kan ses på Dansk Post- og Telegrafmuseum, trykt registernumre. Dag ud og dag ind gennem de mange år.

Breve med postens registernumre har længe været et samlingsobjekt. Registernumrene er de små mærkater, som sættes på rekommanderede breve eller værdibreve.

De bærer altid et stort „R“ eller stort „V“ i venstre side og rummer foruden et nummer også navnet på det posthus, hvorfra det anbefalede brev er sendt.

Nu er den trykmaskine, som i mere end 60 år har trykt registernumrene, kommet på museum. Trykmaskinen er skænket Dansk Post- og Telegrafmuseum af tryk-kevirksomheden C. Ferslew & Co.

Det er tidligere direktør i C. Ferslew & Co., Jørgen Brochmann, der har sørget for, at trykmaskinen bevares for eftertiden.

Han mødte maskinen første gang en februar dag i 1945 på sin første arbejdsdag hos Ferslew, som dengang havde virksomhed på Christianshavn.

- Allerede dengang i 1945 var Pautze-maskinen lidt af et klenodie. Ingen vidste rigtig, hvor gammel den var, men alle havde lidt respekt for den, fordi hyppige omstil-

linger gav trykkerne en del ekstra arbejde, siger Jørgen Brochmann, der idag er pensioneret efter 45 års ansættelse hos Ferslew, deraf 30 år som direktør.

I følge visitkortet angiver Brochmann i dag sin titel som „livsnyder“.

KZ-fange

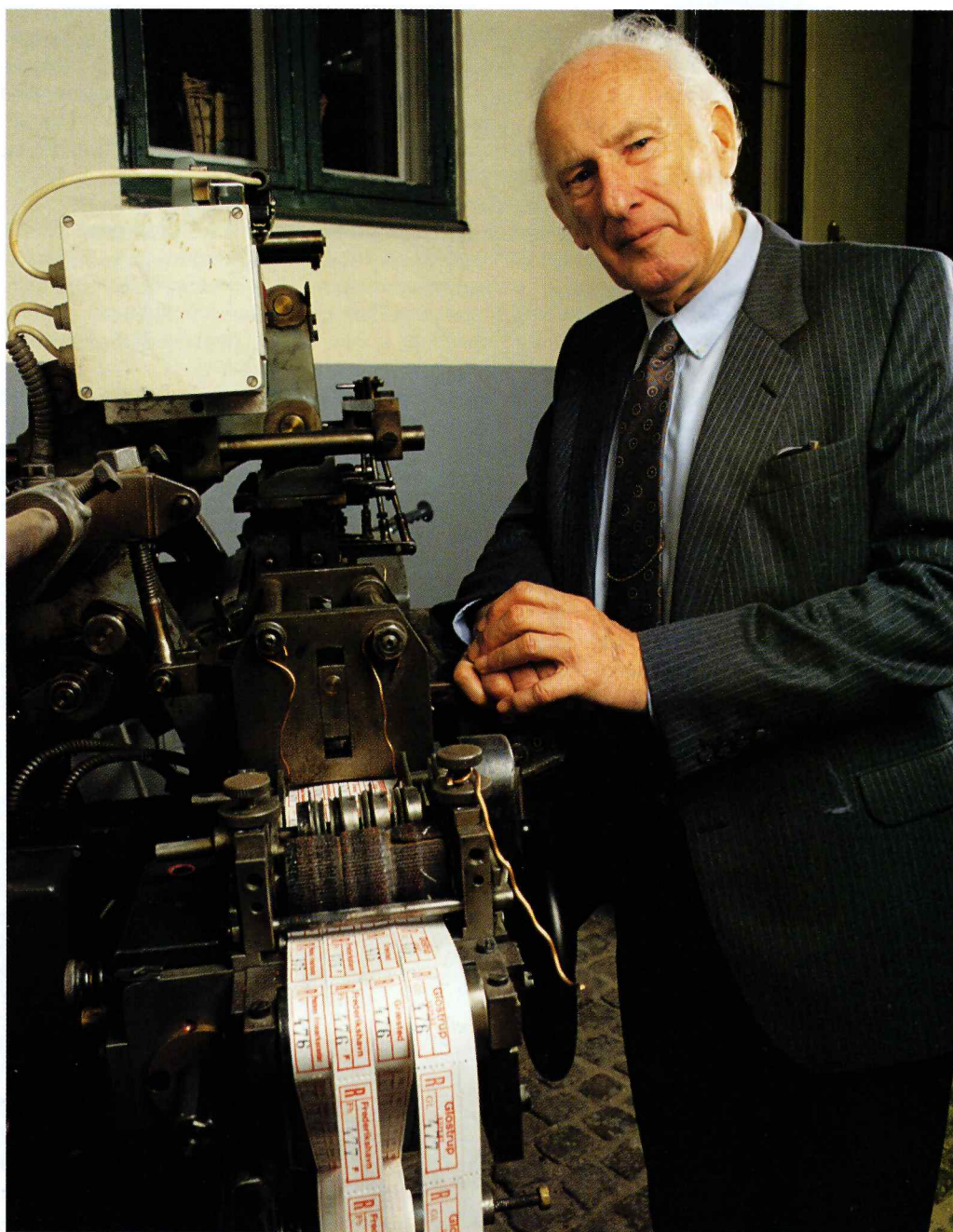
Bekendtskabet med trykmaskinen, der producerede registernumre, blev i første omgang af kort varighed.

Brochmann havde dengang i 1945 et bijob, som mildt sagt var illegalt. Han var tilknyttet BOPA, blev ta-

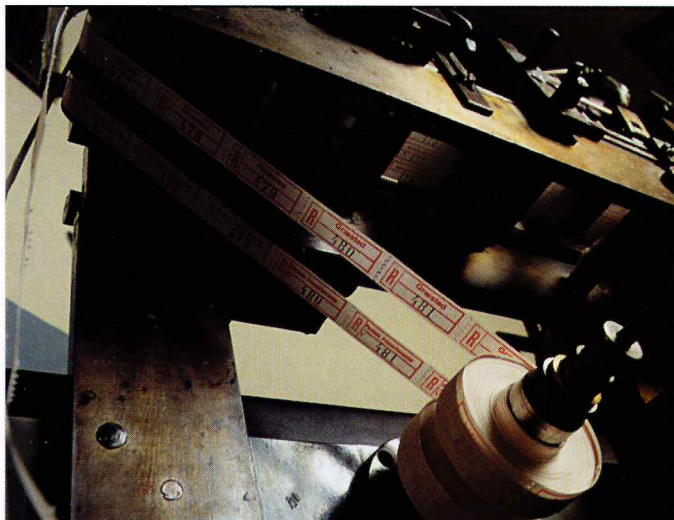
get af tyskerne og tilbragte de sidste måneder frem til befrielsen i tysk kz-lejr.

Da Pautze-maskinen blev sat i drift – man mener i dag det skete i 1932 – har den efter datidige forhold været særdeles avanceret.

Der er tale om en trykmaskine, der kører i halv-rotation. Halv, fordi den nok benytter sig af rotationsprincippet, men samtidig må ud-

*I forgrunden ses registernumrene under oprulning på den gamle Pautze-maskine, som har trykt registernumre i 60 år. Man ser tydeligt, at der produceres registernumre til fire forskellige posthuse samtidig. Ved siden af maskinen kigger tidl. Ferslew-direktør Jørgen Brochmann til.
Fotograf: Claus Peuckert*

Allerede i 1945 var Pautzemaskinen lidt af et klenodie, som trykkerne havde respekt for.

føre den funktion, at hver enkelt registerblanket får et fortløbende nummer påtrykt. Den del af trykket sker i bogtryk.

1200 posthuse blev forsynet

- Det meste af tiden har Pautze-maskinen kørt i to-holdsdrift. Det var nødvendigt for at holde 1200 posthuse forsynet med ruller med registernumre. Der var posthuse, som havde flere indleveringspladser og derfor opererede med flere litranumre. Antallet af kombinationer har været betydeligt, siger Jørgen Brochmann.

På et tidspunkt blev det overvejet at skifte maskinen ud, men en beregning viste, at en ny, tilsvarende maskine ville koste hen mod en million kroner, og derfor fik den gamle lov til at køre videre helt frem til 1992, hvor Postvæsenet gik over til at producere selvklæbende registernumre.

Maskinen, der mest af alt minder om noget, som Storm P. kunne have konstrueret, kunne trykke i to farver samt nummerere i én trykgang. De små etiketter blev automatisk rullet op, men inden oprulningen, blev båndet tværperforeret. En lille æske med

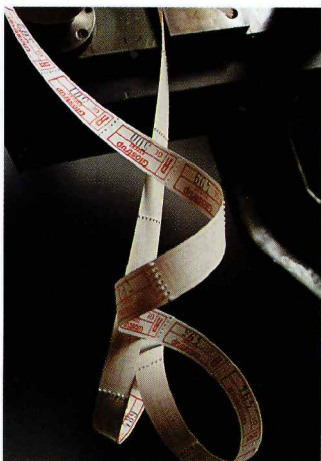
småbitte papirstykker fra perforeringen er fulgt med maskinen på museum.

Registernumre

Om registernumrene er at sige, at Postvæsenet allerede i 1865 indførte officiel mærkning af anbefalet post til udlandet med et linjestempel „Anbefalet“.

I januar 1883 indførtes obligatorisk mærkning af anbefalet post med et kassestempel med teksten „DANE-MARK“ eller „DANMARK“ og „R“. I stemplet var plads til et registernummer, der kunne håndskrives eller påføres med en numeratør.

Egentlige registernumre med „R“ indførtes 1. juli 1903. Både papir- og tryktyper er ændret hyppigt gennem årene. Indtil ibrugtagning af Pautze-maskinen benyttede man registernumre, som var trykt i ark.

1200 posthuse blev konstant forsynet med registernumre fra Pautzemaskinen.

Julemærker

I perioden 1.-31. december 1994 udstilles julemærker. Julemærket er en dansk „opfindelse“. Det første af slagsen udkom i december 1904 efter idé af Einar Holbøll, der var postembedsmand. Året forinden var han midt i travlheden med sorteringen af julepost kommet på den tanke, at alle disse mange julehilsener, hvis de blev forsynet med et ekstra 2 øresmærke, kunne indbringe mange penge, der kunne anvendes til fordel for syge børn. En nedsat komité virkeliggjorde Holbølls drøm, og siden har julemærket gået sin sejrsgang over hele verden.

P&T-museet er i besiddelse af en imponerende samling af danske julemærker. Samlingen blev opbygget af fru Andrea Stougaard, som donerede den til museet for omkring 20 år siden, og den indeholder et væld af originale skitser og tegninger til de fleste danske julemærker lige fra begyndelsen og til op i 1950'erne. Herudover er der en del prøvetryk og mange interessante varianter og tryktilfældigheder.

Fru Stougaards samling udstilles normalt sammen med museets egen samling af hele ark, årsmapper, nytryk og reklameskilte fra salget på posthusene. Herved er den fælles samling blevet så omfattende, at det ikke er muligt at udstille den i sin helhed på én gang i særudstillingslokalet på 4. sal. Dette års særudstilling omfatter derfor kun julemærkerne fra årene 1904-1922 samt dette års mærke.

Flot brevmærke

Den meget aktive frimærkeklub „Forskellig Filateli“ i Albertslund har givet museets brevmærke, der blev omtalt i Museums Posten nr. 2, en meget fin bedømmelse.

I klubbladet „Fejltrykket“ anmeldes nye frimærker fra Danmark, Færøerne og Grønland i den faste rubrik „Takemåleren“. Her gives mærkerne en generel vurdering efter karakterskalaen „1-5 takker“, og der skal helt ekstraordinære præstationer til for at udløse den femte tak.

Denne ære overgik imidlertid museets brevmærke, som – da det nu vitterligt er fremstillet på en frimærketrykkeskærm – blev taget under behandling i Fejltrykket nr. 140. Det er vi selvsagt lidt stolte af.

Ny plakat og folder

Udvildelsen af P&T-museets åbningstid i sommerhalvåret har gjort det nødvendigt at fremstille nye reklamefoldere på dansk og engelsk samt en ny museumsplakat. Produkterne er ens i opbygningen og viser fotografiske gengivelser af udvalgte objekter i museets udstilling. Designet skyldes reklamebureauet Wunderman Cato Johnson A/S. De nye tryksager blev leveret sidst i juli, og plakaterne pryder allerede nu væggene på posthusene i københavnsområdet og på Sjælland. Folderne er fremlagt på udvalgte steder i museets nærhed. Vi leverer gerne foldere til udlevering på andre egnede steder, i det omfang oplaget rækker.

Dugfriske billeder til avisredaktionerne

Allerede i 1929 blev billedtelegrafen introduceret i Danmark. Avisredaktionerne var glade for nyheden, og benyttede den indtil de senere fik deres eget telefotoudstyr. Billedtelegrafen var også forgænger til den senere succesrige telefax.

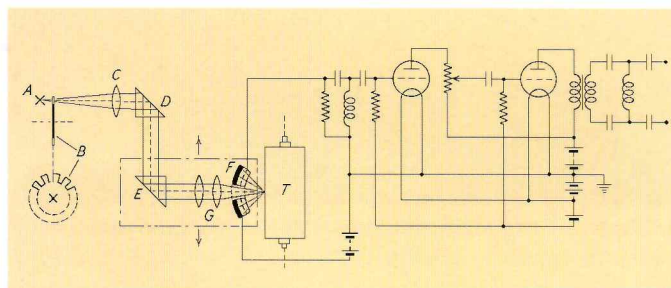
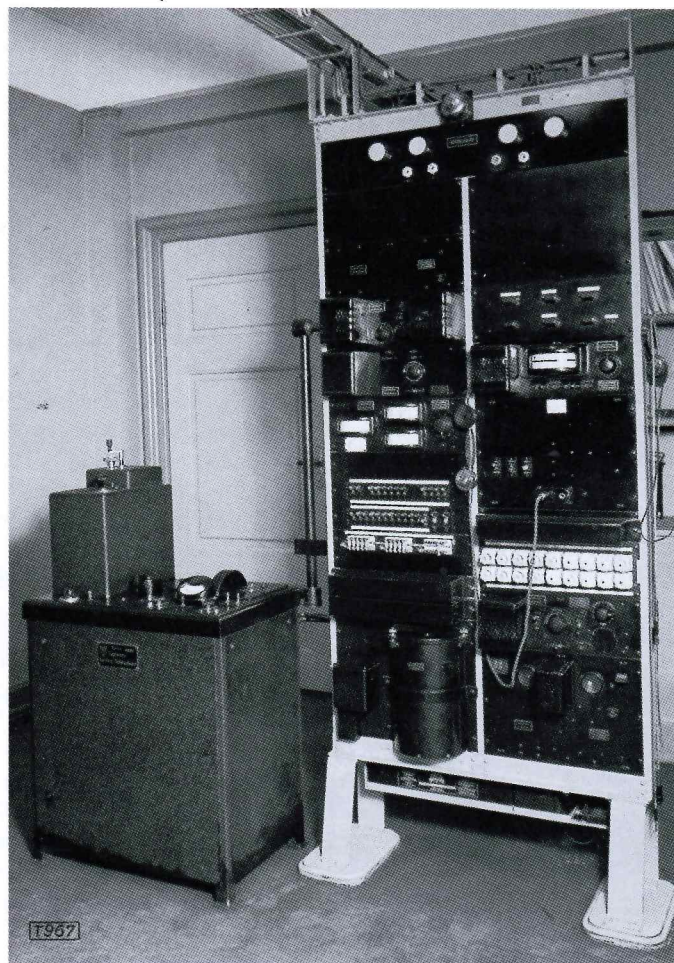
De fleste kender en telefax. Mange anser den for en nykabelse, men det er den kun til en vis grad, for billedoverførsler ved hjælp af elektriske impulser har fundet sted længe.

Herhjemme fulgte man med interesse opfindelsen af

„billedtelegrafen“, som åbnede mulighed for at forsyne bladredaktionerne med dugfriske udenlandske illustrationer, medens man hidtil havde måttet afvente postens ankomst, og så kunne et pressefoto have mistet aktualiteten.

Den 1. marts 1929 blev bil-

København 1944. Statstelefonkontoret i Købmagergade, hvor senderen stod placeret.

A: Glødelampe. B: Hjul til at hugge lysstrålen i stykker for at frembringe en vekslende lysstrøm gennem fotocellen. C: Linse. D og E: Prismen. F: Fotocelle. Med sort den lysfølsomme belægning og med punkteret linje anoden. G: Linsesystem. (Feltet, der er indrammet af en stiplede linje, bevæges i tromlens længderetning) T: Tromle hvorpå billedet er spændt op. Til højre tottrinsforstærker og sendefilter.

ledtelegrafforbindelsen København-Berlin åbnet som den første af sin art i Danmark. Udstyret var konstrueret af den tyske fysiker Karolus, hvis sendesystem meget groft beskrevet går ud på følgende:

Kompliceret proces

En stærkt lysende glødelampe sender en lysstråle gennem et linsesystem, så der opstår en meget kraftig lysplet på ca. 1,25 mm² på billedet, der skal sendes. Billedet er spændt om en roterende tromle, og lyspletten forskydes samtidig i tromlens længderetning, hvorved hele billedet efterhånden bliver belyst i en skruelinie.

Lyset bliver tilbagekastet med varierende styrke, alt efter om pletten passerer lyse eller mørke partier i billedet. Det opfanges af en fotocelles lysfølsomme belægning, og dermed løsrives elektroner, som vandrer over til anoden, og der tages strøm, der er proportional med lysstyrken, fra et batteri.

For at strømvariationerne skal kunne sendes til modtageren må de „overlejres“ en bærefrekvens. Denne frem-

bringes ved foran glødelampen at anbringe et takket hjul, som afbryder lysstrålerne ca. 1.300 gange i sekundet.

Stort skrummel

En sender som den beskrevne er anbragt på museet, og det er ikke en fiks sag som en telefax; snarere et stort skrummel, der vel vejer en 250 kg.

I modtageren, der ikke er udstillet, omsættes den skiftende strøm til skiftende lysmængde, som koncentrerer i en lille plet, der vandrer over en filmhinde på samme måde som på senderen.

Oprindeligt var den maksimale billedstørrelse 18x26 cm og den fineste billedskarphed 5 linjer pr. mm. Under disse omstændigheder tog det ca. 19 minutter, før hele filmen var belyst. Derefter blev negativet fremkaldt og billedet kopieret.

Billigere end telegrammer

Skal man se på, om det var en kostbar befordring, kan man selvsagt kun sammenligne med teksttelegrammer. Minimumstaksten for et billedtelegram var 10 kr., og da et almindeligt telegram til

Originalfoto til billedtelegram sendt fra Berlin til København i 1929...

Berlin kostede 16 øre pr. ord, blev det billigere at sende en maskinskreven tekst på mere end 62 ord som billedtelegram.

Når billedtelegrafen alligevel ikke kunne stå sig i det lange løb, skyldtes det den begrænsning, der lå i, at telegrammerne skulle sendes mellem bestemte telegrafstationer og befordres til og fra disse på gammeldags vis med bud. Det blev derfor kun hovedstadens blade og billedbureauer, der virkelig kunne drage nytte af systemet.

Det blev ganske vist hurtigt udbygget med direkte forbindelse til Stockholm senere i 1929, til London året efter osv., men der vedblev at være for langt mellem stationer og kunder.

...og således så resultatet ud efter modtagelsen i København.

Fjernskriveren kom

Dertil kom, at der skete afgørende forbedringer på konkurrerende områder. Således indledtes natpostflyvningerne i 1930, og de nedsatte befordringstiden for brevpost mellem Danmark og udlandet væsentligt, og i løbet af trediverne holdt fjernskriverne deres indtog og overflødiggjorde rene teksttelegrammer pr. billede.

Sidst men ikke mindst fik bladredaktionerne og andre store brugere efterhånden eget telefotoudstyr. Siemens-Karolus udstyret holdt skansen helt op til 1956, da det blev erstattet af den mere tidssvarende Hell-billedtelegraf, som dog heller ikke blev meget benyttet. Den blev taget ud af drift i 1973 og kan også ses på museet.

Aktuelt netop nu

Island på mærkerne

Fra 3. januar til 30. marts 1995 er turen kommet til Island i rækken af halvårlige præsentationer af frimærkerne fra de øvrige nordiske lande.

Øriget i den nordlige ende af Atlanterhavet fik eget postvæsen så sent som i 1873. De første posthuse på Island (Reykjavík, Seyðisfjörður og Berufjörður) blev oprettet af det danske postvæsen i 1870 og 1871, og indtil det selvstændige islandske postvæsen trådte i funktion, var Island en del af det danske postområde og benyttede danske frimærker. I 1918 opnåede Island selvstændighed, men staten forblev i personalunion med Danmark indtil republikkens indførelse i 1944.

Museets katalogsamling omfatter samtlige islandske frimærker fra 1873 og frem til i dag. Fra begyndelsen og op til 1933 blev de islandske frimærker trykt i Danmark hos det samme firma, H. H. Thiele i København, som også trykte danske og dansk-vestindiske frimærker. Så det er næppe helt tilfældigt, at Islands første frimærkeserie udviser stor lighed med de samtidige, tofarvede frimærker fra Danmark og Dansk Vestindien.

Frimærker fra FN

Museet udstiller (3. januar-30. marts 1995) samlingerne af frimærker fra FN's kontorer i New York, Genève og Wien.

De Forenede Nationer (FN) oprettedes i 1945 til afløsning af Folkeforbundet, der havde udspillet sin rolle som verdens politi med udbruddet

af anden verdenskrig i 1939. FN's hovedopgave er at opretholde freden i hele verden.

FN's hovedkvarter ligger i New York og har siden 1951 udgivet egne frimærker med værdiangivelse i US\$. Frimærkerne var til at begynde med kun gyldige indenfor FN's bygning, men de har senere opnået gyldighed til frankering over hele verden.

FN's Europakontor i Genève opnåede i 1969 tilladelse til også at udgive egne frimærker med pålydende i schweizerfrancs, og i 1979 kom turen til FN-kontoret i Wien, som siden da har udstedt frimærker med pålydende i østrigske schilling.

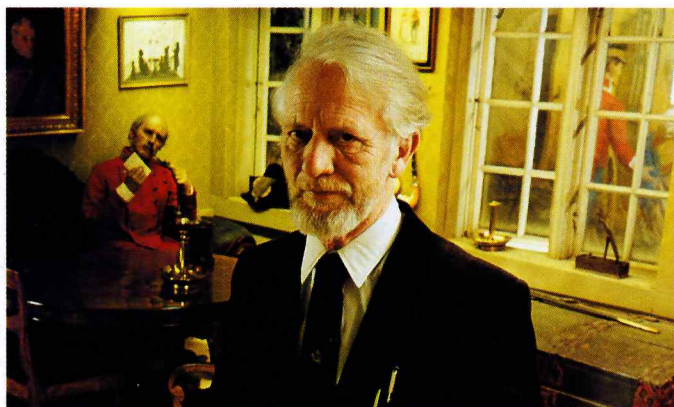
Frimærker fra USA

Også samlingen af frimærker fra USA er ophængt i denne periode (3. januar-30. marts 1995). De første fælles frimærker for de stater på det nordamerikanske kontinent, der i fællesskab er blevet til vore dages Forenede Stater, udkom allerede i 1847. Museets samling indeholder også et par eksemplarer af de såkaldte „postmestermærker“ fra 1845, som var halv-officielle forløbere for de egentlige frimærker. At ikke alt er stort i Amerika fremgår iøvrigt af frimærkerne i samlingen; dog er de første avisportomærker fra 1865 intet mindre end kæmpestore! Kom selv og se.

Sidste nyt!

P&T-museet har en stand på „Frimærker i Forum '94“ i København i dagene 10.-14. november 1994.

Her sælger vi bl.a. brevmærket, som man normalt skal besøge museet for at kunne købe. Se endvidere bladets bagside.

Afsked

Museumsleder A. Morell Nielsen, 64 år, er efter 25 år på posten som leder af Dansk Post- og Telegrafmuseum gået af med pension.

Da han tiltrådte stillingen som museumsleder, var han

eneste medarbejder. I dag har museet fem ansatte.

Generaldirektoratet for P&T forventer at udpege A. Morell Nielsens efterfølger på posten som museumsleder i løbet af i år.

P&T-museet kommer til Nordia 94 i Århus

Som et led i den øgede PR-virksomhed for museet er det blevet besluttet, at vore udadvendte aktiviteter ikke blot behøver at udmønte sig i udlån af genstande og frimærkesamlinger m.v. til udstillingsbrug. Vi skal også kunne "vise ansigt" på anden vis.

En gunstig lejlighed hertil er kommet i form af et tilbud om en salgsstand på den nordiske frimærkeudstilling „Nordia 94“ i Århus i dagene 21.-23. oktober 1994, hvor der bliver mulighed for en god snak med en medarbejder fra museet.

Hovedformålet er selvfølgelig

gelig at overtale så mange som muligt til at aflægge Post- og Telegrafmuseet et besøg, men vi medbringer også en salgsbeholdning af Museumsguiden, museets postkort og det nye brevmærke (se Museums Posten nr. 2), som normalt kun kan købes ved besøg på museet.

„Nordia 94“ afholdes i Euro Center Aarhus (Vejlby-Risskov Hallen), Vejlby Centervej 51, 8240 Risskov. Åbningstiderne er 21. oktober: 12.00-19.00, 22. oktober: 10.00-18.00 og 23. oktober: 10.00-17.00.

Vi glæder os til at hilse på dig!

Et meget lille brev

Dette er ikke verdens mindste brev, men det snerper. Brevet er 4 x 5 cm. Det blev sendt fra Ringsted til Roskilde den 27. marts 1899. På bagsiden er brevet ankomststempet samme dag med angivelsen „6 Post“, og det er først omdelt dagen efter. Landsportoen for breve var 8 øre i

perioden 1. januar 1875 til 30. september 1902.

Postmesteren i tugthus

I 1826 fik Holbæks postmester, Grev Platen, tilsendt denne postlade fra Generalpostdirektionen. Den skulle bruges til forsendelse af værdiposten. Den var særlig solidt bygget og forsynet med to låse, fordi der forsvandt pengebreve fra postkontoret.

Da der nu var sat en stopper for tyverierne, kunne Grev Platen trygt overtage postmesterembedet i Roskilde 14 dage senere - og dog!

I 1830 blev han dømt til at arbejde på Fæstningen på livstid på grund af kasseangel og for at have stjålet pengebreve. Dommen blev formildet til arbejde i Møns Tugthus. Han døde i Stege i 1842.

MN

Den tyverisikrede postlade. Endestykkerne er skrå, fordi laden skulle have samme tværsnit som vognen, så der ikke gik plads til spilde.

